

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG, 18 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Januarij.

Op de prijsvraag door de Theologische faculteit alhier ten vorigen jare uitgeschreven, zijn ingekomen twee verhandelingen, de eerste met de spreuk: *Studio elucidanda Veritatis*; de tweede met de spreuk: *Sui Hæresis*, &c. Van deze twee verhandelingen is de laatstgenoemde der bekrooning waardig gekeurd. Bij het openen van het naambriefje, bleek het dat de schrijver er van was de Heer J. C. Zaalberg, van Nieuw-Beijerland, Candidaat in de Godgeleerdheid aan deze Hoogeschool.

Maandag 11. is het der Justitie gelukt de daders der onlangs door ons vermelde diefstal van Wol en Zoollader, in handen te krijgen. Door de ijverige nasporingen van een der Commissarissen van Politie, is zekere Hendrik Moute met zijn 18 jarigen zoon aangehouden, en is een groot gedeelte van het ontvreemde in handen der Justitie gekomen.

Z. M. heeft ter vervulling der met 1° dezer ontstane vacature in de provinciale Collegiën van toezigt op de Kerkelijke administratie der Hervormden benoemd in Zuid-Holland: op nieuw den Heer E. Canneman, Staatsraad in buitengewone dienst; voorts, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van Jhr. J. Quarles van Ufford, den Heer E. H. Baron Rengers van Warmenhuizen, lid van Gedeep. Staten, en ter vervulling der vacature ontstaan door het overlijden van Ds. C. L. van den Broek, Ds. A. Verweij B., President van het provinciaal Kerkbestuur.

Z. M. heeft onder anderen benoemd tot Burgemeester te Bodegraven J. van Dam Jzn.; eervol ontslag verleend aan W. Zahn als Secretaris der gemeente en in zijne plaats benoemd voornoemden J. van Dam.

Dezer dagen is de Provinciale begroting van Zuid-Holland ter inzage van een ieder ter griffie van het provinciaal Gouvernément nedergelegd, zoo als zij door den Koning is goedgekeurd. Die begroting is in Julij jl., tijdens hare behandeling bij de prov. Staten van Zuid-Holland, medegedeeld, en is onveranderd door Z. M. bekrachtigd. Haar geheel bedrag beloopt f 225,865.86, waaronder nog begrepen is: voor onvoorziene en niet te berekenen uitgaven f 22,775.30.

De *Staats Courant* bevat het volgende: Dezer dagen hebben onderscheidene dagbladen gesproken van onderhandelingen tusschen Nederland en België, met het doel om Limburg aan het laatstgenoemd Rijk af te staan. Verschillende bijzonderheden daartoe betrekkelijk zijn tevens vermeld, welke aan de zaak eenen schijn van waarheid zouden kunnen geven. Intusschen kunnen wij verzekeren, dat van deze geheele zaak niets is.

Het ijs in de Maas voor Rotterdam neemt meer en meer in sterkte toe, zoo ver men zien kan is alles dicht; aan Katendrecht ging men er gisteren reeds met beladen sleden en schietschouwen over. Te Goeinchem is gisteren tegen den avond, is de rivier voor de stad vast gaan zitten. De overtocht geschiedt nu met schietschouwen. Intusschen meende men heden, dat men reeds bezig was een voetpad te leggen van Woudrichem herwaarts; en van Nijmegen meldt men dat de Waal gisteren veel ijs afvoerde, hetwelk langzaam drijft, waaruit schijnt te blijken, dat het ijs zich heendenwaarts heeft gezet; ook zou dit uit het wassende water op te maken zijn.

De overvaart van den Rijn te Arnhem geschiedt geregeld, daar op de gewone plaats van overvaart open water gebleven is. Overigens is de Rijn ten minste van boven af, geheel vast.

Zondag is men de Lek bij Vreeswijk over het ijs gepasseerd, Maandag heeft men aldaar een pad over het ijs gemaakt.

In de Ardennes hebben zich in den laatsten tijd weder vele wolven vertoond; te Hannebon zijn zij in eenen stal doorgedrongen en hebben er eene geit verscheurd; te Otton eene koe.

Volgens de laatste tijdingen is het St. Bernardsklooster geheel door de sneeuw omringd, welke er vele ellen hoog ligt verspreid. De geestelijken zijn verplicht onder die sneeuw een doortogt te graven om uit het klooster te kunnen geraken.

GRAVENHAGE, 16 Januarij.

H. M. de Koningin-Weduwe is ongesteld, en dit is de reden waarom Z. M. de Koning zich naar haar heeft begeven. Z. M. wordt Zondag in de residerentie terug verwacht. H. M. de Koningin zou zich morgen naar de Koningin-Weduwe en naar het Loo begeven.

Men verneemt dat Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken, ofschoon nog zijne kamer hondende, van zijne ziekte is hersteld. Z. Exc. zal op aanstaanden Zaterdag den 19^{den} dezer nog geen gehoor verleenen.

Naar aanleiding van het voorstel van den Officier van Justitie, bij een der Arrondissements-Regthanken in de provincie Zuid-Holland, heeft de Gouverneur der provincie aan de Gemeentebesturen te kennen gegeven dat, vermits in het algemeen als wenschelijk moet worden geacht, zoo veel mogelijk de middelen te vermenigvuldigen, welke strekken kunnen om misdrijven te voorkomen of te ontdekken; de aanstelling en beëdiging van plaatselijke politie-beambten tot veld- en hoshwachters, als een doelmattig middel tot dat einde, zou kunnen worden aangewend voor zoverre die beambten in staat zijn, om bij een behoorlijk proces-verhaal op den eed, bij de aanvaarding van de betrekking afgelegd, het feit te relateren.

Onder opmerking, dat de beëdiging alleen niet voldoende schijnt en dat eene aanstelling door de overheid, die naar de bestaande verordeningen bevoegd is, tot de benoeming van veldwachters vereischt wordt, heeft de Gouverneur de Gemeentebesturen uitgenoodigd om voor zoo veel zulks nog niet mogt geschied zijn, de noodige voordragt te doen, ten einde de plaatselijke politie-beambten binnen hunne stad of gemeente, die de bedoelde vereischten bezitten, van de bovengemelde aanstelling voorzien en daarna behoorlijk beëdigd worden.

De voorstelling in den Koninklijken Nederduitschen Schouwburg alhier, op Dingsdag avond 11., was een wezenlijk feest, in verband ook met de voorstelling op den 2^{den} dezer; het was een feest voor het publiek, dat, op eene bijzonder vleijende wijze van zijne sympathie voor den Directeur en Tooneelkunstenaar, wilde doen blijken, als gewis ook voor den Heer Peters zelve, die zich daarover mogt verheugen. Die de uitmuntende wijze heeft gadegeslagen, waarop die Heer zich ook kortelings in velerlei rollen van zijne taak heeft gekweten, en daarbij let op zoo veel moeilijks, wat in de omstandigheden van den jongsten tijd, ook voor het vaderlandsch tooneel heeft gelegen, zal bescreven, dat vrienden en vereerders van den Leider van dat tooneel hier ter stede, de eerste geschikte gelegenheid hebben willen te baat nemen om hem eene blijvende hulde te brengen, die, ondanks alle bezwaren, sedert de jongste jaren, is voortgegaan met te waken tegen het verval van eenen schouwburg, waaraan zich zulke grootsche herinneringen verbinden. Men weet, dat tot de beneficië-voorstelling van den Heer Peters gekozen was: *de Laurierboom en Bedelstaf*, of *Drie jaren uit het leven van een Dichter*, met een naspel: *Bedelstaf en Lauweren*, of *twintig jaren na den dood*, drama in vijf bedrijven, gevolgd naar het Hoogduitsch van Carl von Holtei, door G. van Beek, en dat alhier nog nooit was opgevoerd.

Alle rangen waren opgevuld met toeschouwers, die door den gang van het drama als weggesleept werden, dank zij den auteur, maar ook de opvatting en uitvoering door de tooneelspelers, die in hunne onderscheidene rollen zich voortreffelijk hebben gekweten.

De beneficiant vooral ontving, gedurende de geheele voorstelling, de levendigste blijken van goedkeurende deelneming, en wist zich die, zoo veel als ooit, waardig te maken door de echt dramatische wijze, op welke hij ons de hoofdrol, *den Dichter*, voorstelde, en waarbij vooral bewonderd werd het oogenblik waar de dichter, onder aanroeping van de namen van Tasso, en Göthe, in de schaduw van den laurierboom nederknielt, gedurende hetwelk het orkest (onder de leiding van den verdienstvollen Roos) eene zeer treffende melodie uitvoerde.

Met luide kreten werd hij bij het treffend einde teruggeroepen; bloemkransen en ruikers werden hem toegeworpen en toegereikt door den Heer Regisseur, die hem, onder het uitspreken van eenige uitmuntende dichtregelen, namens hoogschatters en vrienden uit het aanwezige publiek, eenen zilveren beker met deksel en plateau aanbood.

De beker is vernierd door een en relief geciseleerden lauwerkrans, waarin gegraveerd zijn de woorden: *HULDE AAN A. PETERS*, en op de achterzijde: *van zijne vrienden en vereerders*, 15 JANUARIJ 1850.

Bij het bekomen van dit huldebewijs, en het aanhooren van de evenvermelde dichtregelen, door den Heere Ruiffa voorgedragen, was de Heer Peters zigbaar als overstelpt van aandoeningen, zoodat hij nauwelijks in staat was eenige woorden van dank te spreken, waartoe trouwens het publiek hem door herhaalde toejuichingen geene gelegenheid liet.

Te huis komende, wachtte den kunstenaar, zoo men verneemt, nog eene verrassing: hij vond aldaar nog eene albasten vaas, een lauwerkrans, en nog een ander geschenk, op kiesche wijze hem vereerd; terwijl heden morgen Z. K. H. Prins Frederik hem insgelijks op eene vleijende wijze, van zijne belangstelling deed blijken.

Na zulk eene hulde, aan den Heer Peters en in hem aan de vaderlandsche toonkunst gehuld, wacht men met eene mindere belangstelling eene tweede opvoering van het opgemelde drama, tegen Vrijdag aangekondigd. Den kunstenaar, die de bijzondere hulde gold, mag men gewis eene herhaalde terugroeping, en de andere tooneelspelers, die hem loffelijk terzijde staan, ook de welverdiende toejuichingen verzekeren. — De avond van den 15den zal gewis in de moeilijke loopbaan van den Heer Peters onafgebroken blijven, en de door hem ontvangers hulde gewis ten prikkel strekken aan hem en anderen om op het edel kunstspoor voort te streven.

— Men verneemt dat de tekst van opgemelde drama, dat van het bijzondere talent en de zorgen van den Heer van Beek getuigt, ter perse ligt en eerstdaags bij den boekverkooper van Tetroode alhier zal worden uitgegeven.

GOUDA, 11 Januarij.

In het Jaar van 1849 vereenigden zich eenige ingezetenen dezer stad tot het weren der Bedelarij door werkverschaffing. Ruim 600 ingezetenen leenen daartoe wekelijks eenig geldelijke bijdrage. De inrigting is nu tot stand gekomen. Den 2den dezer werd het van stadsweg afgegaan lokaal geopend. Het aantal bezoekers, eerst 90 à 100 bedragende, klom gisteren reeds tot 300. In onderscheiden vertrekken vindt men straatjongens, moeders met hare kinderen, krachtige mannen, die geen werk hebben, aankomende meisjes en oude afgeteelde menschen. Hier worden zwavelstokken gemaakt, gijsd touw geplozen, elders vlas gesponnen, en daar kousen en sokken gehaakt. Al de kamers zijn behoorlijk verwarmd. Die zich aanmeldt, wordt binnen gelaten, mits hij 's morgens ten 8 ure komt en tot 's avonds 7 ure blijft. De voeding, die 's morgens in roggebrood en koffij, 's middags beurtelings in koel en aardappelen, groente en erwtenseep en gort, en 's avonds weder in roggebrood bestaat, kost per hoofd 12 centen daags. Daar op winst van het werk, bij de onbedrevenheid van velen en de nog gebrekkige organisatie, nog niet te rekenen is, begroot men het dagelijks benodigde op f 360. De zaak is echter nog te kort in werking, om over den uitslag te kunnen oordeelen. (de Nederl.)

HAARLEM, 16 Januarij.

Door den Boekhandelaar J. H. van Loghem Jr. alhier, is aan de Commissie voor de Cholera-lijders te Zandvoort, de aanzienlijke som van f 1262.48 toegezonden, zijnde de netto opbrengst van het door hem ten voordele dier gemeente uitgegeven werkje: *Wat hebben zij te bedenken, die van het ziekte opgerigt of daarvoor verschoond gebleven zijn*, door Dr. A. Radjs. Ziedaar een nieuw bewijs, zegt het *Nieuwsblad voor den Boekhandel*, wat onze handel verrigten kan, wanneer er is wel te doen.

ASSEN, 13 Januarij.

De Veearts van der Weyden deelt den volgenden uitslag mede van het aanwenden van zwavelzuur, als voorbehoedmiddel tegen de longziekte. Een der runderen van A. H. Lokken, in de Wijk, wiens stal uit 15 stuks bestond, werd door de longziekte aangetast; de Veearts raadde hem aan, de overige 14, schijnbaar gezonde runderen, dadelijk te doen aderlaten, en aan dezelve tot voorbehoeding zwavelzuur toe te dienen; het eerste werd gedaan, doch tot het laatste ging Lokken niet over, omdat hij in den waan verkeerde, dat door zwavelzuur de vrucht werd afgezet. Toen echter nog 4 runderen ziek geworden en gestorven waren, besloot hij tot de toediening van het zwavelzuur; hij gaf dien ten gevolge aan de volwassen runderen 80 druppels van dit zuur in een flesch water, en de kalveren naar evenredigheid; om den anderen dag 40, mits dat gunstig gevolg, dat na dien tijd geen glaner runderen meer door de longziekte is aangetast. De Veearts meent daarom het zwavelzuur als voorbehoedmiddel tegen de longziekte te moeten aanraden.

BERGEN-OP-ZOOM, 14 Januarij.

Terwijl de geachte oudste Predikant bij de Gereformeerde Gemeente alhier, Dr. Smitsvelt van der Hoek, gisteren zijn 25^{en} dienstjaar bij deze gemeente vierde, verrasten de toonkunstige gezelschappen *de Harmonie* en *Philharmonie* Z. Wel. Eerw. des avonds met eene serenade bij fakkellicht. Wij maken van deze bijzonderheid, ook om het blijk van verdraagszaamheid daarin gelegen, te geroeder melding. Daar nagenoeg het geheele personeel dier gezelschappen Roomsche-Katholiek is. (Handelsblad.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Januarij.

Volgens in 1815 gemaakte berekeningen, worden in Engeland door de dronkenschap en hare gevolgen ieder jaar 50,000 menschen ten grave gesleept. Drie vierden der misdadigers, de helft der krankzinnigen en twee derden der armen, zijn zulks door het overmatig gebruik van sterken drank. 15,000 mannen en 10,000 vrouwen worden jaarlijks tot gevangenisstraf veroordeeld, wegens misdaden of overtredingen, in staat van dronkenschap te zijn. — In de werkplaats der Heeren Holland en Winsland, hier ter stede, is

eene kerk van gehouwen steen vervaardigd, bestemd om naar het eiland St. Helena gevoerd te worden; het dak is van hout. Deze kerk zal, zelfs met inbegrip van het plaveisel en de leijen voor het dak, met twee schepen vervoerd worden. Zij is 75 voet lang en 30 voet breed, en kan 300 personen herbergen. Op de plaats harer bestemming zal men geene andere moeite hebben, dan haar ineen te zetten.

— De beide schepen ter opvoering van St. Jean Franklin, dezer dagen uitgezeild, hebben eene nieuwe zeer eenvoudige uitvinding medegenomen, die ten doel heeft, om eene menigte brieven op een verren afstand te kunnen verspreiden. Men laat een kleine luchtballon op, waarin zich een brandende pit bevindt, die langzaam afneemt, en waaruit, op zekere hoogte, achtereenvolgens vele honderde brieven nedervallen, die door den wind heinde en ver verspreid worden. Ten einde deze op de sneeuw vallende brieven gemakkelijk de pegen tot zich trekken, zijn zij allen op gekleurd papier geschreven. Dezer dagen heeft men met dit nieuwe stelsel van licht-post communicatie te Woolwich proeven genomen, welke met den besten uitslag bekroond zijn geworden.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 Januarij.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft aan de Kamer van Afgevaardigden een verslag medegedeeld, omtrent een toestand van het lager onderwijs. Daaruit blijkt het volgende:

Het aantal gemeentelijke scholen door den staat erkend of gesubsidieerd, voor het eigenlijk gezegde lager onderwijs, beloopt 5747, waarvan 1000 voor jongens, 1202 voor meisjes en 3537 voor beide sekten. Ten einde op alle plaatsen van het rijk in de behoefte van het onderwijs te voorzien, waren nog 231 nieuwe scholen noodig; van deze moeten 690 het onvoldoende onderwijs in sommige gemeenten aanvullen, 14 de plaats innemen van bijzondere scholen wier organisatie niet aan de behoefte voldeed, en eindelijk 27 opgerigt worden in die gemeenten welke nog geheel van onderwijs verstoken waren. Het personeel der onderwijzers (zoo openbare als bijzondere) bedroeg op hetzelfde tijdstip 7965, van welke 7486 Belgen en 479 vreemdelingen. Het aantal gemeentelijke hoofdonderwijzers en onderwijzeressen was van 2786, dat van ondermeesters van 396. Het getal leerlingen op al deze scholen bedroeg 462,606, van welke zich 259,941 op die scholen bevonden, welke onder toezigt staan. In de laatste drie jaren was het getal van arme kinderen, die kosteloos onderwijs genieten, met 52,845 vermeerderd. Op 31 Dec. 1846 werden de openbare scholen door 193,098 arme kinderen bezocht, en twee jaren later, op hetzelfde tijdstip, door 219,751. De kosten door den Staat voor het onderwijs besteed, welke in 1845 de som van 3,720,363 francs beliepen, waren in 1848 geklommen tot de som van 4,376,675 francs.

FRANKRIJK.

PARIS, 15 Januarij.

Gisteren zijn bij de Wetgevende Vergadering de beraadslagingen begonnen over de organieke wet op het lager onderwijs.

— Eenige personen beweren, dat deze beraadslagingen nog in geen vier maanden zullen geëindigd wezen, niet alleen wegens de uitgebreidheid van het wetsontwerp zelf, als omdat zij door andere beraadslagingen zullen moeten afgebroken worden, zoo als door die over de begroting.

— In die Vergadering heeft een der leden een voorstel ingediend, strekkende om eenen matigen wederstand te organiseren, ingeval van een coup d'état.

— De Regering heeft tegenwoordig gegeven omtrent de uitbreiding van een expeditie naar de Plata-rivier, ten gevolge van de verhoogen van vreedzame gezanten, die Regering zal voortaan ten aanzien van de aangalegheden der gewesten aan die rivier eene volstrekte onzijdigheid bewaren.

— Gisteren heeft de verkoop van de kostbare verzameling schilderijen van den Heer Kaikbrenner plaats gehad. De dertig schilderijen hebben eene som van 99,344 frs. opgebragt. Onder anderen is een Wouwermans verocht voor 25,000 frs., een ander van denzelfden schilder voor 6100 frs.; een Paul Potter van 36 vierkante duimen voor 19,500 fr., een maneschijn van van der Neer voor 3500 frs.; een Karel Dujardin voor 1850 frs.

— Op den toren Saint Jacques de la Boucherie wordt een toestel geplaatst, welke door middel van electrisch licht des avonds de geheele wijk, de Rijn en de Place du Châtelet zal verlichten.

— Alle leden der ridderske orde van St. Jan van Jeruzalem zijn opgeroepen tot eene algemeene vergadering, die in Februarij te Rome zal gehouden worden. Zij moeten er in persoon verschijnen of zich laten vertegenwoordigen door eenen behoorlijk gemagtigde. In Frankrijk leven nog 11 leden dier orde, allen hoog bejaard, want de laatste benoeming is voor 60 of 65 jaren geschied.

— Uit Marseille wordt het volgende geschreven: Er is in onze haven een schip aangekomen, van geheel nieuwe samenstelling. Men verbeeldt zich een romp zonder masten of stoomschroeven, zonder dat men zelfs het minste spoor kan ontdekken, dat het schip of door zeilen, of door stoom, of door riemen voortgestuwd wordt, en evenwel gaat het schip heen en weder en snelt in alle rigtingen voort. Men zegt dat de *Port de Marseille*, zoo heet het geheimzinnige vaartuig, de vrucht is eener nieuwe ontdekking van den Hieutier, een machinist-slotenmaker, die beweert de stoomkracht door middel van een eenvoudig werktuig te kunnen vervangen.

— Nog schrijft men van daar dat er de strengste koude heerscht, en de thermometer onveranderlijk op eenige graden beneden vorst blijft staan.

SPANJE.

MADRID, 9 Januarij.

De afdeling der vergadering van Afgevaardigden was gisteren zeer onrustig. De Minister van Financiën diende een wetsontwerp in, waarbij aan de Regering vrijheid werd verleend om al die sommen der begroting vast te stellen, waarover in de vergadering nog niet was beraadslaagd. De afdeling van den voor de stemming over de begroting worden gesloten. Daarop is er onder de Afgevaardigden een groote opschudding gekomen, zoo zelfs dat de zitting is opgeheven. Men spreekt van een nieuw Ministerie, waarbij de Heer Mon weder met het beheer der geldmiddelen zou worden belast.

ITALIE.

Bij gelegenheid van het Nieuwjaar heeft het corps Diplomatique, bij monde van den Spaanschen Gezant Martinez de Rosa een afspraak aan den Paus gehouden, die door Z. H. met de meeste welwillendheid is beantwoord.

Het officieel Dagblad van de beide Siciliën bevat een besluit van den Koning van Napels van den 18den November, waarbij de aanleg van een Groothoek voor Sicilië wordt vastgesteld ten gun van 20 millioen ducaten of ongeveer 60 millioen Nederl.

OOSTENRIJK.

WIENEN, 12 Januarij.

Deze hoofdstad en hare Voorsteden hebben, volgens de volkstelling van 1849, eene bevolking van 338,095 zielen, waaronder 368,064 inlanders en 15,031 vreemdelingen; volgens de godsdienstige belijdenis 365,927 Katholijken, 6734 Protestanten, 9,627 Joden, 738 Grieken en 21 Mahomedanen. Sedert de vorige telling van 1846, is de bevolking 24,385 verminderd, hetgeen voornamelijk veroorzaakt is door de staatkundige gebeurtenissen van 1848 en 1849, en door de cholera en typhus, welke in de beide laatste jaren hevig gewoed hebben. Het aantal huizen bedraagt 8,903, hetgeen eene vermeerdering van 147 van 1846—1849 bedraagt, terwijl deze vermeerdering van 1843—1846 bedroeg 470.

Men berekent dat in en ter zake van den burgeroorlog 34 à 40,000 Romanen zijn omgekomen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 7 Januarij.

Voor eenigen tijd was gemeld, dat er eene zamenzwering ontdekt was; thans bevestigt het *Journal de Petersbourg* dit niet alleen, maar meldt ook als bijzonderheden, dat eene door den Keizer ingestelde commissie gedurende vijf maanden deze zaak met nauwgezetheid onderzocht en een rapport uitgebracht heeft, ten gevolge waarvan aan al degenen die door toeval of ligtginnigheid tot deelneming aan deze zamenzwering verleid waren geworden, door den Keizer algeheele levensschelding verleend is; dat de aanleggers en hoofden van het komplot door eene militaire commissie veroordeeld zijn om doodgeschoten te worden, doch dat de Keizer hun lijfsgenade geschonken en de doodstraf, naar mate van den meerderen of minderen graad van schuld, in die van dwangarbeid in bergwerken, van dwangarbeid in de vrstingen of van gevangenis met opvolgende inlijving in verschillende legeroepscen veranderd heeft.

Uit officieele mededeelingen ontleende opgave nopens het aantal der niet tot de Grieksche kerk behorende bewoners van het Russische Rijk, blijkt dat het gezamenlijk aantal in het jaar 1848 bedroeg 3,785,719 zielen. Meer dan de helft te weten 4,911,459 zielen, behooren tot christelijke gezindheden. Het aantal Rooms-Katholijken bedroeg 2,760,764, die 2264 kerken bezaten. Katholieke Armeniërs telde men 20,000 met 44 Gregoriaansche Armeniërs 354,521 met 1047 kerken en bedehuzen. Het getal der Lutherischen bedroeg 1,732,299 met 900, dat der Hervormden 36,407 met 38 kerken, dat der Joden 1,188,111, die 630 synagogen bezaten. De Mahomedanen waren 2,286,998 in getal en hadden 6,684 moskeeën. Het Lamaïsme telde 215,209, en andere heidensche godsdiensten 153,343 belijders. De Russisch-Grieksche kerk breidt zich, volgens het bedoelde bericht, langzaam maar gestaag uit. Op grond van eene sedert de troonsbeklimming van Keizer Nikolaas met gestrengheid toegepaste wet, moeten alle uit gemengde huwelijken geboren kinderen in die Godsdienst opgevoed worden. Voor eenige jaren schuurden zich in de vroeger tot Polen behoord hebbende Gouvernemen ten van Wil-Rusland meer dan twee millioen geünieerde Grieken van de geestelijke opperheerschappij des Pausen los, en gingen over tot de Russisch-Grieksche kerk, die in den laatsten tijd ook onder de Lutherische plantelands bevolking in de Oostzee-provinciën een groot aantal leden heeft gewonnen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHEN HOOGESCHOOL.

Den 16den Januarij de Heer E. H. s. Jacob, van 's Gravenhage, in de Rechten, na Openbare voordediging van zijn Specimen, continens Disputatio nem ad Articulum 12 legis, quae Generaliora capitul Praecepta.

KERKEN NIEUWS.

ROTTERDAM, 16 Januarij. Uit het opgegeven Zestel heeft de Kerkeraad der Heer Gemeente allier dit Drietal van Predikanten gemaakt: Dr. Blaauw, Modderman, beide te Leeuwarden en Erdbrink te Zutphen.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Hervormde Gemeenten te Dordrecht, Enkhuizen, Almelo en Meppel uitgebragte beroepen op Dr. Kruis, te Ammerstol; Gats Wor, te Mydrecht; Schorse, te Wilsum, en Kamp, te Zwartsluis.

KONINKLIJK NEDERLANDSCH INSTITUUT.

De Heer den Tex vestigde in de vergadering der derde Klasse van den 1sten October 1849 de aandacht op de diensten omlangs bewezen door de *Académie des sciences morales et politiques* in het uitgeven van een aantal populair geschriften bestemd om meer algemeen te doen kennen die gezonde beginselen van staatkunde, die ware begrippen van recht, orde en zedelijkheid, die gerekend mogen worden de hechtste grondslagen der burgermaatschappij nit te maken.

De Heer J. Bosscha onderhield in de vergadering van den 15den October zijne medeleden over de zeer verschillende wijzen, waarop men pleegt te handelen bij het vermelden in de geschiedenis van vreemde eigen namen van personen en plaatsen.

De eerste vraag doet zich voor:

»Mag men eigen namen vertalen?»

De Ouden deden dit niet. Het zou ook mogelijk wezen, omdat dikwijls de vertalingen zeer zouden uiteenloopen.

Eene tweede vraag is:

»Mag of moet men eigen namen van personen veruorven naar de eigenheden onzer taal?»

Nee, aldus zou men in allerlei moeijelijkheden vervallen. Dit betreft ook de voornamen. Dus niet Lodewijk Philips, maar Louis Philippe, niet Don Jan van Oostenrijk, maar Juan enz. Men moet dus allen dijnne patio nate kleeding en vorm laten bewaren. Intusschen heeft de zaak hare moeijelikheden. Hoe, bij voorbeeld, Katel den V te noemen? Hoe moeijelijk met de Oostersche namen?

Derde vraag:

»Hoe te handelen met het overnemen van namen bij overbrenging uit andere talen; bij voorbeeld de Grieksche namen: moeten wij die uit het Latijnsch overnemen?»

Van veel belang is het hierbij te onderscheiden, of de beide talen over welker overbrenging de vraag is, met dezelfde karakters worden geschreven. De moeijelijkheden zijn veel grooter, waar geheel ander letterschrift in gebruik is.

Uit al het gezegde schijnt te blijken, dat er geene bepaalde regelen te stellen zijn.

Niet minder belangrijk is dezelfde vraag ten aanzien van eigen namen van plaatsen, of beschrijvende plaatsaanzijzingen. De Ouden zijn zich in dit opzigt niet gelijk gebleven. Voor het maken van kaarten is de zaak van veel belang.

Deze bijzonderheden gaven, naar het doel des Heeren Bosscha, menigvuldige aanleiding tot letterkundig onderhoud, waaraan bijzonder de Heer Vath deel nam ten aanzien van de eigen namen in onderscheiden talen.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

B. EIGEMAN

MET

E. J. HAAN.

LEYDEN, 16 Januarij 1850.

Heden overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid mijn geliefde Echtgenoot de Heer ARNOEDUS THEODORUS PRYN, in den ouderdom van 69 jaren.

LEYDEN, 15 Januarij 1850.

J. M. E. PRYN, geb. SCHULTZ.

De jonste onzer Liefelingen DIRK PIETER, werd ons heden in den leeftijd van ruim 2 jaren door den dood ontnomen.

LEYDEN,

D. P. VAN NOUWIS.

16 Januarij 1850.

L. A. E. RODDARD.

LEYDSCH SCHOUWBURG.

Onder Directie van den Heer A. PETERS.

Maandag 21 Januarij 1850. (N. 8.)

De Indianen in Engeland, beroemd Blijspel, naar het Hoogduitsch van A. von Kotzebue, door J. Houtman, Gedeeld door de **Pyromanen-Soldaten of de slechte berdedigde Vesting**. Blijspel met 4 Zongl (Vaudville) en 4 Bedrijf. Beide stukken in twee jaren niet vertoond.

OPENBARE VERKOOPING.

in de Witte Zwaan te Rijnsburg, op Woensdag den 23sten Januarij 1850, des Maandags ten 10 Ure, door de Heer J. M. E. PRYN, geb. SCHULTZ, Zolder, Stalling voor Vee; Erve en Grond, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Vliet, bij de Valkbrug te Rijnsburg, Sectie B, No. 386, 387 en 388, groot 10 Roeden en 85 Ellen.

No. 2. Een Perceel uitmuntend TEELAND, gelegen onder Rijnsburg bij Kloosterschuur, Sectie B, No. 20, groot 1 Bunder, 69 Roeden en 20 Ellen.

No. 3. Een Perceel extra best TEELAND, gelegen aan het Melkpad onder Oeystgeest, Sectie B, No. 484, groot 25 Roeden en 98 Ellen, en

No. 4. Een HUIS en ERVE, te Rijnsburg, in de Kerkstraat, Sectie B, No. 385, groot 61 Ellen, en

Breder, hij helpt aan machines, en andere indichingen te bekomen ten Kantore van den Notaris M. C. C. VAN DER SCHALK, te Rijnsburg.

OPENBARE VERKOOPING,

in het Heeren-Logement aan den Burg binnen de Stad Leyden, op Zaterdag den 16den Februarij 1850 bij Opveiling, en op Zaterdag den 23sten Februarij daaraanvolgende bij Afslag, beide de dagen des Avonds ten 6 ure, van:

No. 1. Een hecht, sterk en allezins goed onderhouden HUIS en ERF, bevattende vier Beneden- en zes Boven-Kamers, meest alle Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Binnenplaats, Keuken, drooge en verwarmde ruime Kelder, Regen- en Welwaters-Pompen, twee groote Droogzolders, verdere Commoditeiten, en voorts alles wat tot een goed Woonhuis behoort, staande en gelegen binnen de Stad Leyden, op de Bredestraat tusschen de Kelders- en Plaatstegen, in welke laatste het voorschreven huis een uitgang heeft, geteekend Wijk IV No. 286.

In gebruik te aanvaarden 1o. Mei 1850. — Te zien des Dingsdag van iedere week van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 2 ure, mits heet vragende. — De Kooper kan des verkiezende twee derde gedeelte der Koopenningen op het Perceel gevestigd laten, tegen den interest van 4½ pCt, en eene jaarlijksche termijns aflossing van f 500.

No. 2. Eene KLEEDERBLEEKERIJ met derzelver WOONHUIS, WASCH-HUIS, SCHUREN, LOOTSEN en verdere Getimmerde, genaamd de Eendragt, staande en gelegen aan den Singel tusschen de Koe- en Hoogewoerdsportien der Stad Leyden, onder Soeterwoude, geteekend met No. 569.

Dit Perceel kan worden aanvaard den 1sten Maart 1850.

No. 3. Eene SPEELTUIN met eene KOEPEL, staande en gelegen buiten de Marepoort der Stad Leyden, aan den Stads Buitensingel, tusschen den Marewijk en de Aloë-Laan, uitkomende met een gedeelte van den grond aan den Marewijk, alles behorende onder het territoir dezer Stad, volgens het Kadaster groot 21 Roeden en 48 Ellen.

Kan worden aanvaard den 1sten Maart 1850. — De Perceelen Nos. 2 en 3 zullen te zien zijn des Vrijdags van iedere week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure. — Breder bij bijlatten omschreven.

Zijnde nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te Soeterwoude, alwaar van de Veiling af tot twee dagen vóór den Afslag, Verhoogeningen zullen worden aangenomen, tegen groot van een vijfde van iedere Verhooging.

In het Weeshuis der Nederduitseche Hervormde Gemeente te Leyden verlangt men een bekwaam en geschikt PERSOON als **NAAIVROUW**, tegen Mei aanstaande, niet beneden de 30 jaren oud, en ongehuwd, van de Hervormde Godsdienst. Behalve geldelijke belooning is hieraan verbonden, **Vrije Kost en Inwoning** in het Gesticht.

Diegenen welke, voor die Post geschikt en genegen zijn, gelieven zich in Persoon, voorzien van de noodige bewijzen en getuigenis van goed zedelijk gedrag, aan te melden, Woensdag den 6den Februarij, voormiddag tusschen 12—2 ure, aan het Gesticht, op de Hooglandsche Kerkgracht te Leyden.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

Door W. H. VAN HEYNINGEN is uitgegeven:

NEDERLAND,

PROZA EN POEZY

NEDERLANDSCHE AUTEURS.

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

J. P. DE KEYSER.

2 Deelen. 920 compres gedrukte bladz. Prijs f 8.

INHOUD. PROZA:

- A. L. G. Toussaint, Don Abbondio II.
- A. J. de Bull, een verschil van opinie.
- Mina.
- Chonia, 't Fatsoen.
- J. A. Bakker, mijnering.
- J. Hoek, auteur van Mina en Betsy, Coquette en dépit.
- Schrijftster van Te Laat, een zaterdagavond op het land.
- C. van Schalek, de proponent.
- Mr. J. van Lennep, de twee admiralen.
- J. P. de Keyser, vertrapte deugd in een hersteld.
- Chonia een etmaal aan boord.
- J. A. Alberdingk Thijm, Mejufvr. Leclerc.
- G. P. Rits van Heyningen, werken om den broode.
- J. H. Sonstrai, Nutstifting.
- F. Smeer Jr., kleine menschen.
- A. J. de Bull, layceeren.
- J. P. de Keyser, een oogenblik in eene achterbuurt.
- J. H. Sonstrai, Mojo di Naro en Bonello.
- Een morgen van een regter.
- J. Hoek, twee verjaardagen.
- B. ter Haar, Hollands bloei in schoone kunsten en wetenschappen bij het sluiten van den Munstersche Vrede, twee eeuwen later beschouwd.

POEZY:

- S. J. van den Bergh, van het beereneiland.
- A. des Amorie van der Hoeven Jr., op het slagveld bij Leipzig.
- H. J. Schimmel, Margaretha van Henegouwen.
- Mr. A. Molster, speelgoed.
- H. Tollens C., herinnering.
- A. Beeloo, de nieuwe tijd.
- Men kan zich abonneren voor een maandelijksch nummer of twee deelen per jaar à f 8.00.

HET NUMMER VAN JANUARIJ 1850 BEVAT:

- J. Kneppelhout, de badgast te Scheyeningen.
- A. Beeloo, Sakontala.
- Het heden en de toekomst.
- De dorpschoolmeester.
- Neerlands letterkunde: Thans.
- S. J. van den Bergh, de Bloedwreker. (poëzij).

Eene genezing van zware zinkingen, door de Pillen van Holloway.

wordt bevestigd door den Heer JAMES RUCHFORD, op Fort Philip, welke bekend maakt dat zijne echtgenoot, Mevrouw EDITH RUCHFORD, sedert 15 maanden aan zinkingen in het hoofd was lijdende, en ofschoon zij de hulp der beste geneesheeren had ingeroepen, geene verlichting in hare pijn kon bespeuren. Het verhemelte van den mond was tevens zoo sterk naar voren aange- daan, dat zij niet dan met veel moeite spreken kon. Men raade nu aan de Pillen van HOLLOWAY te gebruiken, en door dezelve werd zij weder geheel hersteld. Deze bewonderingswaardige genezing is in de nieuwspapieren van Fort Philip tot nut van het lijdende menschenkind bekend gemaakt. De Pillen van HOLLOWAY zijn ook zeer aanbevelenswaardig in alle gevallen van jicht.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doorges Pillen à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50.

Royes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Te bekomen te 's Hertogenbosch bij J. STRAATMAN, alsmede te Londen, Strand 244, Holloway's Etablissement.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 16 JANUARIJ.

	Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gedreven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	55	55	55½
Dito Certificaten	64	64	64½
Dito dito	84	85	85
Amortisatie Syndicaat	85	85	85½
Handelmaatschappij	168	169	169
O. I. Leening	83	84	84
Dito Holl. Spoorweg	60	61	61
Aandeelen Rijn-Spoorweg	87	88	88
Haarlemmermeer	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPEI 1798 en 1816	105	105	105½
Dito dito 1828 en 1829	105	105	105½
Cert. bij dito 1831 en 1833	—	—	—
Dito 1840	85	86	85½
Dito bij STIEGLITZ & Co.	84	85	84½
Dito dito Nieuwe	—	—	—
Inschrijving in Assign.	—	—	—
Certificaten van dito	66	66	66½
POLEN, Certificaten	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl. 250	—	—	—
Dito dito 1835	141	142	141½
SPANJE, Leen. bij ARDOIN 85 £ à 5 pCt.	12	13	13½
Dito dito Onbep. Stukken	13	13	13½
Dito Obligatiën	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	29	30	29½
Coupons Ardons	8	9	8½
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	88	89	88½
Dito	—	—	—
Dito Metall.	85	82	82½
Dito Nieuwe	87	87	87½
Dito 1847	43	43	43½
BELGIE	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	47	48	47½
BRAZILIE, 1824 100 £	89	90	89½
PORTUGAL, te Londen	34	34	34½
Dito dito	35	36	36½
VENETIË	29	29	29½
MEXICO	28	28	28½
AMERIKA, Bankactiën	—	—	—

Grieken 5, 5½.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.